

ISSN 2413-3337

**Міністерство освіти і науки України
Херсонський державний університет**

**Науковий вісник
Херсонського державного університету
Серія "Лінгвістика"**

Випуск 31

Херсон – 2018

УДК 81'1
ББК 81.2 Ук
НЗ4

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: серія КВ №10031 від 05.07.2005 р.

Внесено до Переліку наукових фахових видань України (наказ Міністерства освіти і науки України від 9 березня 2016 року № 241).

Друкується за ухвалою вченої ради Херсонського державного університету (протокол № 11 від 23 квітня 2018 року).

Редакційна колегія: Олексенко Володимир – головний редактор, доктор філологічних наук, професор, Херсонський державний університет; Архангельська Алла – доктор філологічних наук, професор, Університет ім. Франтішека Палацького (м. Оломоуц, Чеська Республіка); Белехова Лариса – заступник головного редактора, доктор філологічних наук, професор, Херсонський державний університет; Беляєв Юрій – кандидат філологічних наук, професор, Херсонський державний університет; Гайдаєнко Ірина – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент, Херсонський державний університет; Гайдученко Галина – відповідальний секретар, кандидат філологічних наук, доцент, Херсонський державний університет; Городенська Катерина – доктор філологічних наук, професор, Інститут української мови НАН України(м. Київ); Загнітко Анатолій – доктор філологічних наук, професор, Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця); Космеда Тетяна – доктор філологічних наук, професор, Познанський університет ім. А. Міцкевича (м. Познань, Польща); Крісс Майкл – доктор філософії, професор Арізонського університету (м. Тусон, США); Мамедова Таміла – доктор філологічних наук, професор, Бакинський слов'янський університет (м. Баку, Азербайджан); Манакін Володимир – доктор філологічних наук, професор, Донецький національний університет імені Василя Стуса (м. Вінниця); Ожоган Василь – доктор філологічних наук, професор, Національний університет "Києво-Могилянська академія" (м. Київ); Ратникова Ірина – доктор філологічних наук, професор, Білоруський державний університет (м. Мінськ, Республіка Білорусь); Руденко Людмила – доктор філологічних наук, професор, Херсонський державний університет; Синиця Ірина – доктор філологічних наук, професор, Далянський університет іноземних мов (м. Далян, Китайська Народна Республіка); Тропіна Ніна – заступник головного редактора, доктор філологічних наук, професор, Херсонський державний університет.

Рецензенти: Валігура Ольга – доктор філологічних наук, професор, Київський національний лінгвістичний університет;

Ковалевська Тетяна – доктор філологічних наук, професор, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова.

Засновник: Херсонський державний університет МОН України.

Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія "Лінгвістика" : Збірник наукових праць. Випуск 31 / Херс. держ. ун-т. – Херсон: ХДУ, 2018. – 256 с.

Розглядаються актуальні проблеми сучасної лінгвістики, теоретичні та історичні аспекти функційної граматики, з'ясовуються напрями еволюції морфологічних і синтаксичних категорій, а також їхні функційні вияви в тексті, простежуються особливості українських говорів, висвітлюються тенденції сучасного словотвору, встановлюються особливості функційної семантики фразеологічних і лексичних одиниць, визначаються шляхи кодифікації граматичних норм мови.

Для науковців, викладачів, аспірантів і студентів-філологів.

Збірник зареєстровано та представлено у наукометричних та бібліометричних системах і БД:Index Copernicus International S.A., Реферативна база даних "Україніка наукова".

Адреса редакції: 73000, м. Херсон, вул. Університетська 27, факультет філології та журналістики, тел. (0552) 326756.

УДК 81'1
ББК 81.2 Ук
НЗ4

© Колектив авторів

© ХДУ, 2018

ЗМІСТ

Розділ I. Актуальні проблеми лексикології та лексикографії

<i>Башук Наталія</i> Паремії як відображення менталітету німецького та українського народів	6
<i>Гуменюк Наталя</i> Словотвірні процеси зі словоформою <i>Brexite</i>	11
<i>Жужгина-Аллахвердян Тамара</i> Топоним «Київ» в збірникі Кирши Данилова: семантико-когнитивна археологія імени	15
<i>Kolosova Svitlana, Bezden Yulia</i> Borrowing as a way of terms creation in case of dance terminology	20
<i>Лопушинський Іван</i> Державна мова в Україні: забезпечення конституційного статусу в період міжзаконня	25
<i>Ментинська Ірина</i> Сучасні тенденції термінознавчих досліджень (на матеріалі комп'ютерної термінології)	33
<i>Науменко Анатолій</i> Мовно-культурна політика сучасної України	38
<i>Прохоров Володимир</i> До питання структурних одиниць дискурсу	46
<i>Синица Ірина</i> Квазіпарадигмальні відношення як результат сучасних дискурсивних практик.....	50
<i>Радзійон Віра</i> Власні назви баскетбольних, гандбольних і волейбольних команд у німецькій мові: структурний та мотиваційний аспекти	57
<i>Романова Наталя</i> Актуалізація емотивної лексики в німецькомовній поезії 1945–1961 років.....	63
<i>Слаба Оксана</i> Особливості омонімічних відношень між англо-американськими та німецькими економічними термінами	70
<i>Шеремета Катерина</i> Особливості функціонування англійських термінів з маркетингу в українській мові	75
Розділ II. Проблеми граматики та синтаксису	
<i>Vasylenko Oksana, Yaroshenko Myroslava</i> Functions of the infinitive in the sentence	80

(коммунікативної) ситуацією. Предложено модифіцировану дефініцію актуалізації емотивної лексики, уточнено поняття «емотив» з позиції коммунікативної лінгвістики, виявлено специфіку досліджуваного феномена. Детальне вивчення 231 німецькомовного поетичного тексту дало можливість зробити висновки стосовно найбільш ефективних лексических засобів вербалізації семантики базових емоцій і емоціональних паттернів. Доказано, що лексическа семантика більшості базових емоцій зв'язана з предметністю і конвергенцією синсемантичної лексики, а емоціональних паттернів – з конвергенцією синсемантичної лексики, дією і словосполученням, лінійна довжина яких не перевищує трьох слівформ, відображає емоціональне ставлення ліричного героя до оточуючого світу і його емоціональний стан через призму емоціональної оцінки за шкалою «позитив – негатив», естетичної оцінки за шкалою «красиве – некрасиве» і утилітарної оцінки за шкалою «похвально – непохвально». З точки зору морфології, актуалізація емотивної лексики представлена двома рядами частин мови: іменні – іменні іменні, іменні прикметні, дієслово, займенник і службові – емотивні частини, емотивні прислівники. За типом словотвірної форми емотивна лексика ділиться на дві підгрупи: просту і похідну. Прості емотиви характеризуються полісемією і антонімічністю, похідні – моносемією. Встановлено поліфункціональність емотивної лексики, яка базується на позначенні базових емоцій і емоціональних паттернів, їх вираженні, описанні, трансформації початкової емоції і інформації про емоцію. Ці висновки підтверджують широко відомі роздуми лінгвістів про семантичний потенціал емотивної лексики і її прагматику.

Ключові слова: актуалізація, емотивна лексика, емоція, контекст, маркер, коммунікативна формула.

УДК 811.112.2'373.45

Оксана Слаба
(Київ)

ОСОБЛИВОСТІ ОМОНІМІЧНИХ ВІДНОШЕНЬ МІЖ АНГЛО-АМЕРИКАНСЬКИМИ ТА НІМЕЦЬКИМИ ЕКОНОМІЧНИМИ ТЕРМІНАМИ

У статті здійснено комплексний аналіз впливу англоамериканізмів-термінів на семантичні, зокрема омонімічні, процеси в галузевій лексиці з економіки сучасної німецької мови. Аналізуючи, систематизуючи й узагальнюючи наукові праці багатьох учених, було розглянуто особливості омонімічних відношень між англо-американськими та німецькими економічними термінами. Уточнено поняття омонімії в сучасній лінгвістичній науці, описано принципи розмежування явищ полісемії та омонімії. У результаті дослідження було з'ясовано причини виникнення термінів-омонімів у галузевій лексиці з економіки сучасної німецької мови, серед яких основними є конвергенція, дивергенція, метафора та метонімія і запозичення. Проаналізовано омонімію англо-американських і німецьких економічних термінів і встановлено зміни у семантичній структурі англоамериканізмів-термінів в економічній підсистемі німецької мови. Серед англо-американських запозичених лексических одиниць у галузевій лексиці з економіки виділено три типи омонімів за походженням, які за своїм звуковим складом є тотожним уже до наявного в німецькій мові, які походять з однієї мови та які проникають з різних мов. Виявлено, що омонімічні лексическі одиниці можуть мати літературний та регіональний, нейтральний і стилістично забарвлений, літературний та архаїчний характер. Встановлено, що результатом процесу запозичення англоамериканізмів у галузевій лексиці з економіки сучасної німецької мови є не лише поповнення лексического складу, але й зміни в структурі словникового фонду. Він сприяє

також варіантності лексичних одиниць у сфері німецької економічної терміносистеми, що призводить до формування омонімічних відношень. Перспективами подальших досліджень у цьому напрямі є вивчення англоамериканізмів-термінів у галузевій лексиці з економіки в порівняльному аспекті.

Ключові слова: *омонімія, полісемія, англо-американські та економічні терміни.*

Постановка проблеми. Процес запозичення англоамериканізмів відіграє в галузевій лексиці з економіки сучасної німецької мови важливу роль, результатом якого є не лише поповнення лексичного складу, але й певні зміни в структурі словникового фонду, які полягають у кількості та складі різних угруповань слів, їх мовних взаємозв'язках тощо. Він сприяє також варіантності лексичних одиниць і значною мірою зумовлює цю варіантність у сфері німецької економічної терміносистеми, що призводить до формування омонімічних відношень.

Актуальність обраної теми зумовлена необхідністю вивчення лексико-семантичних особливостей у формуванні економічної лексики німецької мови завдяки впливу англоамериканізмів, що сприятиме вирішенню зазначеної вище проблеми.

Метою запропонованої статті є комплексний аналіз впливу англоамериканізмів-термінів на семантичні, зокрема омонімічні, процеси в економічній лексиці німецької мови. Досягнення поставленої **мети** передбачає розв'язання таких основних **завдань**, як: уточнення поняття омонімії у сучасній лінгвістичній науці, узагальнення принципів розмежування полісемії та омонімії; визначення основних видів утворення термінів-омонімів завдяки впливу англоамериканізмів у галузевій лексиці з економіки сучасної німецької мови.

Аналіз останніх досліджень. Омонімія та проблеми відмежування її від полісемії завжди привертала увагу вітчизняних та зарубіжних лінгвістів, зокрема Т. В. Валентея [1], С. В. Гриньова-Гриневича [2], С. О. Кантеміра [4], С. В. Кійко [5], Ю. С. Маслова [6], О. Д. Огуя [7], М. Д. Степанової [10], І. І. Чернишевої [10]. Це питання і по нині залишається одним із найскладніших в сучасній мовознавчій науці. Оскільки явища омонімії і полісемії тісно взаємопов'язані між собою і не існує єдиного погляду на розмежування цих процесів, дискусія у мовознавстві щодо критеріїв визначення статусу омонімів і полісемантів триває впродовж багатьох років. Як зазначає С. В. Кійко, “основна причина полягає в тому, що наявність омонімії суперечить логічності мови, раціональній цілеспрямованості мовного знака і значення” [5, с. 41].

За визначенням Ю. С. Маслова, омонімія – це тотожність звучання двох чи декількох різних слів [6, с. 107]. О. О. Селіванова визначає омонімію як “збіг в одній знаковій формі кількох не пов'язаних між собою значень, причому кожне значення фіксується в окремій лексемі” [8, с. 425-426].

С. В. Гриньов-Гриневич визнає омонімію негативним явищем, вказуючи, що в термінології “поширені такі негативні явища, як омонімія, різноманітне тлумачення термінів представниками різних шкіл і напрямків” [2, с. 5-6].

Розмежовуючи полісемію та омонімію, лінгвісти виокремлюють процес переходу від полісемії до омонімії, зазначаючи при цьому такі критерії: словотвірна активність, синтаксичні ознаки. О. С. Селіванова вважає, що “у більшості випадків відмінність словотвірних парадигм, синтаксичної сполучуваності й функцій у реченні різних значень не є показниками семантичного розходження слів одного фонетичного та графічного вигляду. У сучасній когнітивній лінгвістиці таке розмежування проводиться на підставі структур знань про позначене й наявності реляцій між їхніми складниками” [8, с. 426].

Виклад основного матеріалу. У галузевій лексиці омонімія представлена досить широко. За О. В. Суперанською [8, с. 45], основними джерелами омонімії є: 1) конвергенція слів; 2) розмежування двох або декількох значень багатозначного слова – дивергенція; 3) метафора та метонімія; 4) запозичення з різних мов.

Стосовно омонімів, які виникають на основі розщеплення полісемантичних слів, та багатозначності помічено, що вони не піддаються однозначному трактуванню.

Термінологічна багатозначність і омонімія є більш складним явищем, яке ускладнюється явищем міжнаукової омонімії, коли за терміном закріплені різні дефініції та ці терміни-омоніми функціонують в різних терміносистемах, в одній науковій галузі омонімів майже не існує. Пор. в укр. мові *емісія* (фін.) “випуск банкнотів, паперових грошей та цінних паперів” та *емісія* (фіз.) “виділення, випромінювання електронів, іонів твердими або рідкими тілами в навколишнє середовище”. В нім. мові *Reduktion f* (екон.) скорочення, зменшення (*Witrat, Poptu, Personalu toщо*), (філ.) “зведення однієї проблеми до іншої з метою спрощення її”, (лінгв.) “спрощення речення шляхом зменшення слів без зміни своєї власної структури”, (хім.) “відновлення”. Нами помічено, що значна частина омонімів у досліджуваній спеціальній лексиці виникла внаслідок запозичення англоамериканізмів, які утворюють омонімічний ряд: запозичення (англоамериканізми) та німецьке слово-термін: *schiften* від англ. *to shift* та нім. *schiften*.

Отже, термінологічна омонімія – це передусім проникнення термінів з однієї науково-технічної галузі в іншу. Омонімічними можна вважати лише такі терміни, які при зіставленні або порівнянні їх функціональних можливостей в інших терміносистемах, виражають різні значення у досліджуваній терміносистемі і можуть переходити в інші терміносистеми з різними визначеннями.

Досліджуваний нами корпус англоамериканізмів засвідчує один із наведених джерел омонімії, зокрема запозичення. Так, лексема *Check = Scheck* була запозичена в XIX ст. з англ. *cheque*, амер. *check*, походження якої є дискусійним, зі значенням “чек, платіжне доручення”. Омонімічна лексема *Check* [engl. *check = Hinderniss < afrs. eschec = Schach* також була запозичена з англ. мови, але лише з одним значенням “блокування (суперника (*в хокеї*))”. Цікаво, що в англ. мові обидві лексеми *check* також омонімічні. У першому випадку, крім ЛСВ “чек, платіжне доручення”, лексема має значення “багажна квитанція, номерок (*в гардеробі*)”. У другому випадку, крім ЛСВ “затримка, перешкода”, має ще два ЛСВ, а саме: 1) контроль, перевірка; 2) (*шахм.*) шах. Отже, ці обидві лексеми були запозичені з англійської мови, але тільки з одним ЛСВ відповідно до кожного, тобто тут можна говорити про звуження значення при запозиченні.

Англоамериканізм *Pool* “форма об’єднання, в якому встановлюються правила розподілу загальних витрат та прибутку” вступає в омонімічні відношення з лексемами *Pool* (усіченою формою *Swimmingpool* “відкритий басейн”) і *Pool* (гра в більярд), запозиченими також з англійської мови.

Досить часто в німецьку мову запозичується нова лексична одиниця, яка збігається за звучанням з німецькою. Так, лексема *schiften* є запозиченням з англійської мови *to shift* – “переміщувати, пересувати” і вживається у нім. мові як термін у морській справі зі значенням “зсунутися, переміститися (*щодо вантажу*)”. Водночас у нім. мові існує автохтонне дієслово *schiften*, яке походить з mhd. *schiften, scheften* і в будівничій справі означає: 1) вимірювати кути та габарити балок, які навскіс прилягають одна до одної, 2) поверхня зрізу (балки), 3) з’єднувати за допомогою цвяхів (балки).

Запозичений з англ. мови термін *Rad*, який є скороченням від *radiation absorbed dosis*, входить в омонімічні відношення з нім. лексемою *Rad* [mhd. *rat, ahd. rad*] зі значеннями: 1) колесо, 2) велосипед, 3) (*техн.*) (зубчасте) колесо, шестірня, 4) (*іст.*) колесо (*знаряддя страти*); англ. лексема *Rock*, яка є скороченням від *Rockmusik* та від *Rock and Roll*, з нім. *Rock* – 1) спідниця, 2) піджак, сюртук, кітель; англ. *Rand* на позначення валюти Південної Африки з нім. *Rand* [mhd., ahd. *rant*] зі значеннями: 1) край, межа, 2) узлісся, 3) околиця (*міста*), 4) поля (*сторінки*), 5) облямівка, 6) поля (*капелюха*).

Таким чином, обидві лексеми – німецька і запозичена (у даних випадках англоамериканська) – вступають у німецькій мові в омонімічні відношення. Тут виникли омоніми внаслідок звукових змін у процесі розвитку мов, що контактують.

У досліджуваному нами матеріалі виявлено випадок, коли відбулося розмежування декількох значень німецької лексеми та водночас було запозичене ще одне іншомовне слово, яке збігається за звучанням з німецькими лексемами. Так, нім. лексема *Stock* [mhd., ahd. *stoc*

“палиця, балка, пеньок” вживається з VIII ст. зі значеннями: 1) палиця, 2) колода, 3) пеньок, корінь, 4) основа/підпора з дерев'яних блоків або металу. Пізніше лексема *Stock* починає вживатися як окреме слово зі значенням “окремий поверх”. Тут відбулося розмежування одного з ЛСВ. Лексема *Stock* є усіченим варіантом від *Stockwerk*, що з XVI ст. почало вживатися спочатку зі значенням як “підпора для дому, яка ґрунтувалася на вимощеному з балок або брусків фундаменті”, а потім – як “окремий поверх”. У наше сьогодення з англ. мови була запозичена лексема *Stock*, яка в нім. мові вживається в економіці і має такі значення: 1) товарні запаси, 2) основний капітал, 3) цінні папери.

Отже, поряд із дивергенцією ЛСВ німецького слова, яке призводить до виникнення омонімії, відбувається збіг ще й запозиченого слова з лексикою мови-реципієнта.

Запозичені слова, у свою чергу, також розпадаються на омонімічні лексеми. Омонімічні лексичні одиниці, які відносяться до одного джерела, можуть диференціюватися по-різному. Вони можуть мати літературний та регіональний характер, нейтральний і стилістично забарвлений, літературний та архаїчний [3, с. 109]. Так, запозичена з англ. мови лексема *Office* зі значенням “бюро, контора, офіс” і така ж сама лексема *Office*, але запозичена з французької мови зі значенням “приміщення для сервірування столу в невеликому готелі з рестораном”, походять з лат. *officium* “обов'язок, посада”. У німецькій мові вони омонімічні та вживаються: перша – в загальнолітературній мові, друга – в швейцарському варіанті, тобто має регіональний характер.

Інша запозичена лексема *Reversible* від англ. *reversible* “двосторонній” уживається в текстильній промисловості на позначення тканини, яку можна використовувати з обох боків і має омонім *Reversible* зі значенням “одяг, який можна носити на обидві сторони”.

Інший випадок омонімії, коли обидва омонімічних слова є запозиченими з різних мов у німецьку і мають різне походження. Так, лексема *Quark* [spätmd. *twarc, quarc, zwarg*] запозичена з нижньолужицького варіанта *twarog* зі значенням “зроблений з кислого молока харчовий продукт”. Омонімічна лексема *Quark* від англ. *quark* в німецькій мові вживається у значенні “гіпотетична елементарна частка (фізика)”. Це вигадана назва розпливчастого створіння-привида з роману ірландського письменника Джеймса Доусона, яка була взята американським фізиком М. Гельманном для найменування свого відкриття.

Омонімічними також є лексеми *Store* “штора, завіса” і *Store* “склад, комора”. Перша лексема була запозичена з французької мови і вживається в загальнолітературній мові, друга – з англійської і використовується як термін у морській справі.

Інший випадок запозичення лексичних одиниць з різних мов, які в німецькій мові стали омонімами, – це термін *Promotion*. Він був запозичений в XVII ст. з пізньолат. *prōmōtio* на позначення “присудження наукового ступеня доктора наук”. Під впливом англійської мови цей термін почав вживатися зі значенням “стимулювання продажу товарів”, а також з англійською вимовою [prə'moʊʃən].

Омонімічними також можуть бути аббревіатурні назви: *Co.* – “кобальт (хім. знак)” і *Co.* – скорочення від *Compagnie, Kompanie*.

Запозичене з англійської мови слово *m Export* “вивіз, експорт” має в німецькій мові омонім *n Export*, що є скороченням від *n Exportbier* “сорт пива особливої стійкості, яке було призначене для експорту за океан”.

Висновки та перспективи дослідження. Отже, серед англо-американських запозичених лексичних одиниць можна виділити такі типи омонімів за походженням:

1. омоніми, що утворилися шляхом запозичення слова, яке за своїм звуковим складом є тотожним уже до наявного в німецькій мові: *schiften, Rad, Rand, Stock* тощо;
2. запозичені слова-омоніми, що походять з однієї мови: *Check = Scheck* тощо;
3. запозичені слова-омоніми, що проникають з різних мов: *Store, Promotion, Office* тощо.

Перспективний напрямок подальших досліджень убачаємо у комплексному вивченні англоамериканізмів-термінів у галузевій лексиці з економіки в порівняльному аспекті.

ЛІТЕРАТУРА

1. Валентей Т. В. Некоторые особенности омонимии и лексико-семантического варьирования слова на примере экономических терминов/ Т. В. Валентей // Вестник Моск. гос. ун-та: Лингвистика и межкультурная коммуникация. – 2000. – № 3. – Серия 19. – С. 26–31.
2. Гринев-Гриневиц С. В. Терминоведение : [учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений] / С. В. Гринев-Гриневиц. – М. : Издательский центр «Академия», 2008. – 304 с.
3. Ивлева Г. Г. Тенденции развития слова и словарного состава (на материале немецкого языка) / Г. Г. Ивлева. – Москва : Наука, 1986. – 136 с.
4. Кантемір С. О. Полісемія vs. Омонімія : труднощі розмежування / С. О. Кантемір // Наукові записки [Національного університету “Острозька академія”]. Сер. : Філологічна. – 2012. – Вип. 24. – С.104–107.
5. Кійко С. В. Омонімія в мові і мовленні. Монографія / С. В. Кійко. – Чернівці : Видавничий дім “Родовід”, 2014. – 544 с.
6. Маслов Ю. С. Введение в языкознание : [Учеб. для филол. спец. вузов. – 2-е изд., перераб. и доп.] / Ю. С. Маслов. – М. : Высш. школа, 1987. – 272 с.
7. Огуй О. Д. Системно-квантитативні аспекти семантики та полісемії = System-quantitative Aspekte der Semantik und Polysemie : [Навч. посіб. з лексикології] / О. Д. Огуй; Чернів. держ. ун-т ім. Ю. Федьковича. – Чернівці : Рута, 1998. – 118 с.
8. Селіванова О. О. Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія / О. О. Селіванова. – Полтава : Довкілля. – К., 2006. – 716 с.
9. Суперанская А. В. Общая терминология: Вопросы теории // А. В. Суперанская, Н. В. Подольская, Н. В. Васильева / отв. ред. Т. Л. Канделаки. – Изд. 6-е. – М. : Книжный дом “ЛИБРОКОМ”, 2012. – 248 с.
10. Stepanova M. D. Lexikologie der deutschen Gegenwartssprache / M. D. Stepanova, I. I. Černyševa. – 2., verb. Aufl. – Moskau : Vysšaja Škola, 2003. – 252 S.

Oksana Slaba

PECULIARITIES OF HOMONYM RELATIONS BETWEEN ANGLO-AMERICAN AND GERMAN ECONOMIC TERMS

The article focuses on a complex analysis of the influence of Anglo-American terms on semantic, in particular, homonym, processes in the German economic lexis. Analyzing, systematizing and generalizing the scientific works of many scholars, the peculiarities of homonymic relations between Anglo-American and German economic terms have been considered. The definition of the homonymy in modern linguistics, principles of polysemy and homonymy phenomena differentiation have been determined. As a result of the study, the reasons for appearing homonym-terms in the German economic lexis, including convergence, divergence, metaphor and metonymy, and borrowing, have been revealed. The homonymy of the Anglo-American and German economic terms has been analyzed and the changes in the semantic structure of Anglo-American terms in economic lexis of German have been established. Among the Anglo-American lexical units in economic lexis of German there are three types of homonyms by origin, which, by their sound composition, are identical to those already available in German, which originate from one language and which come from different languages. It is revealed that homonymic lexical units can have literary and regional, neutral and stylistically colored, literary and archaic character. It is established that the result of the process of borrowing Anglo-Americanism in economic lexis of German is not only the development of the vocabulary, but also changes in the structure of the vocabulary. It also contributes to the variability of lexical units in the German economic terminology, which leads to the formation of homonymic relations. Prospects for further research are the study of Anglo-American terms in economic lexis of German in a comparative aspect.

Key words: homonymy, polysemy, Anglo-American and economic terms.

ОСОБЕННОСТИ ОМОНИМИЧНЫХ ОТНОШЕНИЙ МЕЖДУ
АНГЛО-АМЕРИКАНСКИМИ И НЕМЕЦКИМИ ЭКОНОМИЧЕСКИМИ ТЕРМИНАМИ

В статье осуществлен комплексный анализ влияния англоамериканизмов-терминов на семантические, в частности омонимические, процессы в отраслевой лексике по экономике современного немецкого языка. Анализируя, систематизируя и обобщая научные труды многих ученых, были рассмотрены особенности омонимических отношений между англо-американскими и немецкими экономическими терминами. Уточнено понятие омонимии в современной лингвистической науке, описаны принципы разграничения явлений полисемии и омонимии. В результате исследования было выяснено причины возникновения терминов-омонимов в отраслевой лексике по экономике современного немецкого языка, а именно конвергенция, дивергенция, метафора и метонимия, и заимствования. Проанализированы омонимия англо-американских и немецких экономических терминов и установлено изменения в семантической структуре англоамериканизмов-терминов в экономической подсистеме немецкого языка. Среди англо-американских заимствованных лексических единиц в отраслевой лексике по экономике выделено три типа омонимов по происхождению, которые по своему звуковому составу идентичны уже существующим в немецком языке, которые происходят с одного языка и которые проникают из разных языков. Выявлено, что омонимические лексические единицы могут иметь литературный и региональный, нейтральный и стилистически окрашены, литературный и архаичный характер. Установлено, что результатом процесса заимствования англоамериканизмов в отраслевой лексике по экономике современного немецкого языка является не только пополнения лексического состава, но и изменения в структуре словарного фонда. Он способствует также вариантности лексических единиц в сфере немецкой экономической терминосистемы, что приводит к формированию омонимических отношений. Перспективами дальнейших исследований в данном направлении является изучение англоамериканизмов-терминов в отраслевой лексике по экономике в сравнительном аспекте.

Ключевые слова: омонимия, полисемия, англо-американские и экономические термины.

УДК 811.111:811.161

Катерина Шеремета
(Херсон)

**ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ АНГЛІЙСЬКИХ ТЕРМІНІВ
З МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ**

Пропонована стаття присвячується вивченню особливостей функціонування англійських термінів з маркетингу в українській мові. Установлено, що всі терміни з маркетингу утворюють певну систему, в межах якої вони взаємодіють один з одним і системою загалом. Окремо у статті висвітлюється образність термінології маркетингу, що є результатом творення термінів на основі метафоричного переносу значень, тобто відсутність природного відбору одного з варіантів позначення певного явища, та, звісно, значно ускладнює роботу перекладачів текстів відповідної галузі науки. В статті йдеться про те, що термінологія маркетингу в українській мові звертає на себе увагу кількістю запозиченої лексики, що зумовлено низкою причин лінгвістичного та нелінгвістичного характерів. Головним чином, це явище пов'язане з розвитком науки маркетингу в Україні, заснованому на досвіді закордонних колег та браком, майже повною відсутністю, в українській мові власної термінології з маркетингу. В статті розглядаються запозичення